

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ เชิงวิทยานิพนธ์ การหาปริมาณชาตุต่าง ๆ ในดินที่ปลูกกาแฟ
ราบีก้าด้วยวิธีนิวตรอนแอดดิเวชันโดยใช้ CF-252 เป็นแหล่งกำเนิดรังสี

ชื่อผู้เขียน

นายประกร พลศุภารรณ์ ไพบูลย์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนเคมี

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ เชิงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. อรอนงค์

ปัญญา

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. วนัชต์ เลาภ

เทวชัย เจริญ

กรรมการ

ผศ.ดร. เว่องศรี

วัฒนาลักษ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

ได้ทำการวิเคราะห์หาปริมาณชาตุต่าง ๆ ในดินที่สูงที่ปลูกกาแฟราบีก้าจากไร่กาแฟในจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบนิวตรอนแอดดิเวชัน แบบไม่ทำลายตัวอย่างโดยใช้คลิฟอร์นีียม-252 เป็นแหล่งกำเนิดนิวตรอน จากการวัดค่าความแรงของรังสีแกมมาจากการดิโอดีซิโนไซด์ ของ อลูมิเนียม-28, โซเดียม-24, แมงกานีส-56, ทองแดง-64 และแมgnีเซียม-27 ที่พลังงาน 1779, 1369, 847, 511 และ 1014 keV ตามลำดับ พบว่าปริมาณ อลูมิเนียม โซเดียม แมงกานีส ทองแดง และแมgnีเซียม ที่มีอยู่ในดินตัวอย่างทั้งหมด อยู่ในช่วง 8.16-12.34, 0.14-0.32, 0.021-0.10, 0.00043-0.00061 และ 1.27-2.98 เปอร์เซนต์ โดยมีขีดจำกัดของการวิเคราะห์ชาตุ อลูมิเนียม, โซเดียม, แมงกานีส, ทองแดงและแมgnีเซียม เท่ากับ 1.55 , 3.4×10^{-2} , 9.0×10^{-3} , 9.0×10^{-5} และ 7.10 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ตามลำดับ

Research Title   Determination of Elements in Soil of an Arabica
                            Coffee Plantation by Neutron Activation Analysis
                            with Cf-252 as a Radioactive Source

Author   Mr. Prakron Lertsuvunpisal

M.S.   Teaching Chemistry

Examining Committee

Assist. Prof. Dr. Orn-anong Panyo

Chairman

Assist. Prof. Dr. Anansawake Haewsungcharern

Member

Assist. Prof. Dr. Ruangsri Watanesk

Member

Abstract

The determination of elements in highland soil of an Arabica coffee plantation from Chiang Mai province, was studied nondestructively by neutron activation analysis using Cf-252 as a neutron source. Total amounts of these elements in soil samples were determined by the measurement of gamma radiation from radioisotopes of Al-28, Na-24, Mn-56, Cu-64 and Mg-27 at energies of 1779, 1369, 847, 511 and 1014 keV respectively. The amounts of aluminium, sodium, manganese, copper and magnesium were found to be in the ranges of 8.16 - 12.34, 0.14 - 0.32, 0.021 - 0.10, 0.00043 - 0.00061 and 1.27 - 2.98 %, with the detection limits for analyses of Al, Na, Mn, Cu and Mg are 1.55, 3.4×10^{-2} , 9.0×10^{-3} , 9.0×10^{-5} and 7.10 mg/g, respectively.